

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου πιστοποιεί την τήρηση των σχετικών εθνικών, εναρμονισμένων με το κοινοτικό κερτημένο, νομοθεσιών για κάθε σύμβαση.

Η τήρηση της συμβατότητας με το Κοινοτικό και Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, διασφαλίζεται στα πλαίσια των διαδικασιών που αφορούν τόσο στην ένταξη έργων/δράσεων σε κάθε Άξονα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όσο και στην παρακολούθηση και στις επαληθεύσεις δαπανών των έργων που εντάσσονται.

Για την πρόληψη παραβάσεων των σχετικών Νομοθεσιών καθώς και παρατυπιών, κάθε Δικαιούχος που υλοποιεί έργα πρέπει να διασφαλίζει πριν από την κατακύρωση προσφορών, ότι έχουν ακολουθηθεί οι νενομισμένες διαδικασίες και έχουν εξασφαλιστεί οι απαραίτητες πιστοποιήσεις, όπου εφαρμόζεται.

Οι διαδικασίες, οι οποίες καθορίζονται πιο κάτω εφαρμόζονται πρόσθετα και συμπληρωματικά με όλες τις σχετικές πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας.

2. Νομοθετικό Πλαίσιο για τις Δημόσιες Συμβάσεις στην Κύπρο

Το εναρμονισμένο νομοθετικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα αποτελείται από:

(α) Τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(β) Τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή θέματα Νόμο του 2006 (Ν.11(Ι)/2006), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(γ) Τον περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμο του 2010 (Ν.104(Ι)/2010), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(δ) Τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών, και παροχής Υπηρεσιών που συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές και Αναθέτοντες Φορείς στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή θέματα, Νόμο του 2011 (Ν.173(Ι)/2011), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(ε) Τους δυνάμει αυτών εκδιδόμενους Κανονισμούς .

Οι Νόμοι Ν.12(Ι)/2006 και Ν.11(Ι)/2006 έχουν εγκριθεί από την Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκαν σε εφαρμογή με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17/2/2006. Οι Νόμοι Ν.104(Ι)/2010 και Ν.173(Ι)/2011 έχουν εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκαν σε εφαρμογή με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 19/11/2010 και 23/12/2011 αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι, οι Αναθέτουσες Αρχές / Αναθέτοντες Φορείς, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν τις πρόνοιες του πιο πάνω νομοθετικού πλαισίου, καθορίζονται στη Νομοθεσία και περιλαμβάνουν τόσο το Κράτος, όσο και τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 των Νόμων Ν.12(Ι)/2006 και Ν.11(Ι)/2006, Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων έχει οριστεί το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας. Με βάση το Άρθρο 88 του Ν.12(Ι)/2006 και Άρθρο 72 του Ν.11(Ι)/2006 , το Γενικό Λογιστήριο ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΑΑΔΣ) έχει εξουσία να διενεργεί ελέγχους στις Αναθέτουσες Αρχές / Αναθέτοντες Φορείς, με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης της Νομοθεσίας και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτής, καθώς και να εκδίδει εγκυκλίους για την εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Στα πιο πάνω πλαίσια, η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου έχει την ευθύνη πιστοποίησης της τήρησης του Νομοθετικού Πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις και των αρχών που διέπουν αυτές, για έργα των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς συμπεριλαμβανομένων και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου (όπως Ημικρατικοί Οργανισμοί, δημόσια πανεπιστήμια κ.α.), των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τυχόν άλλων Φορέων που αναφέρονται στον περί του

Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006) και στον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή θέματα Νόμο του 2006 (Ν.11(Ι)/2006). Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η συμμόρφωση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων με την εθνική νομοθεσία και τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Διαδικασίες Πιστοποίησης Συμβατότητας (ισχύουν για όλες τις Αναθέτουσες Αρχές/ Αναθέτοντες Φορείς)

Μέσα στα πλαίσια των πιο πάνω Νόμων και των δυνάμει αυτών σχετικών εκδιδόμενων Κανονισμών, θα τηρούνται οι διαδικασίες που περιγράφονται πιο κάτω, οι οποίες καλύπτουν όλα τα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας.

Να σημειωθεί ότι η πιστοποίηση της νομιμότητας των εγγράφων του διαγωνισμού, δεν αφορά στο αντικείμενο ή/και στις τεχνικές προδιαγραφές, ή/και στους όρους εντολής, που αφορά σε ευθύνη της Αναθέτουσας Αρχής / Δικαιούχου.

3.1 ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΙΣ €125.000 ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ €500.000 ΓΙΑ ΕΡΓΑ

Για τους διαγωνισμούς των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα πιο πάνω όρια, δεν απαιτείται η εξασφάλιση οποιουδήποτε πιστοποιητικού από την ΑΑΔΣ. Η Αναθέτουσα Αρχή/ Αναθέτων Φορέας θα πρέπει να συμπληρώνει, ανάλογα με την περίπτωση που εφαρμόζεται, τα Έντυπα Ελέγχου τα οποία επισυνάπτονται ως Παραρτήματα της παρούσας Εγκυκλίου για σκοπούς αυτοελέγχου, όσον αφορά τη διασφάλιση/ επιβεβαίωση της τήρησης των προνοιών της Νομοθεσίας περί Δημοσίων Συμβάσεων. Νοείται ότι εάν οι Αναθέτουσες Αρχές /Αναθέτοντες Φορείς επιθυμούν να προσθέσουν επιπλέον σημεία ελέγχου μπορούν να το πράξουν.

Το Έντυπο Ελέγχου τηρείται στα αρχεία της Αναθέτουσας Αρχής μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν την εν λόγω διαδικασία. Ο Εξακριβωτής / Ελεγκτής στα πλαίσια των δειγματοληπτικών επιτόπιων επαληθεύσεων για διασφάλιση της ορθότητας και κανονικότητας των δαπανών, βεβαιώνεται ότι ο Δικαιούχος ορθά εφάρμοσε τη διαδικασία, ετοίμασε και συμπλήρωσε το σχετικό έντυπο αυτοελέγχου. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν

παρατυπίες/ελλείψεις θα πρέπει να ενημερώνεται ο Δικαιούχος για τα ευρήματα και τις ενέργειες που απαιτούνται για να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τους Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανονισμούς. Σε περίπτωση που δεν μπορούν να ληφθούν διορθωτικά μέτρα τότε θα εφαρμόζονται οι «Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για καθορισμό οικονομικών διορθώσεων σε περιπτώσεις μη εφαρμογής των κανόνων για δημόσιες συμβάσεις¹ για την επιβολή κυρώσεων στους Δικαιούχους».

3.2 ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ €125.000 ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ €500.000 ΓΙΑ ΕΡΓΑ

Για διαγωνισμούς των οποίων η εκτιμώμενη αξία είναι πέραν των πιο πάνω ορίων, η Αναθέτουσα Αρχή είναι υποχρεωμένη να εξασφαλίσει Πιστοποιητικό Συμβατότητας τόσο για τα έγγραφα του διαγωνισμού όσο και για την ανάθεση της σύμβασης.

Το πιστοποιητικό συμβατότητας εγγράφων θα πρέπει να εξασφαλίζεται πριν τη δημοσίευση του διαγωνισμού για την προκήρυξη και τα έγγραφα, καθώς και σε περιπτώσεις έκδοσης διευκρινιστικών /διορθωτικών εγγράφων (addenda), θα πρέπει και πάλι να εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση της ΑΑΔΣ πριν την δημοσίευση τους. Η Αναθέτουσα Αρχή/ Δικαιούχος θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της ΑΑΔΣ και να προβαίνει στις απαραίτητες διορθώσεις / τροποποιήσεις για να γίνει δυνατή η έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού.

Όσον αφορά το πιστοποιητικό συμβατότητας για την ανάθεση, θα πρέπει η Αναθέτουσα Αρχή/ Δικαιούχος να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα για την ανάθεση συνοδευόμενα από την έγκριση του προϊσταμένου της ΑΑ ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του ή τα πρακτικά της συνεδρίας του Συμβουλίου Προσφορών, ανάλογα με το Αρμόδιο Όργανο Ανάθεσης. Νοείται ότι η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων θα διενεργείται εφόσον έχει εξεταστεί η διαδικασία ανάθεσης από την ΑΑΔΣ.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 19 «Παρατηρητές» της ΚΔΠ 201/2007 (ή τους κατά περίπτωση σχετικούς Κανονισμούς), τα Συμβούλια Προσφορών, οι Επιτροπές Αξιολόγησης και οι Διαχειριστικές Επιτροπές έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν την ΑΑΔΣ για το χρόνο και τόπο των

¹ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Αρ. C(2013) 9527 ημερομηνίας 19.12.2013 «on the setting out and approval of the guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement»

συνεδριάσεων τους, και εκπρόσωπος της ΑΑΔΣ έχει δικαίωμα να παρευρίσκεται ως Παρατηρητής στις συνεδριάσεις.

Επιπρόσθετα, η Αναθέτουσα Αρχή/Αναθέτων Φορέας μετά την ανακοίνωση των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων και πριν την τελική υπογραφή της σύμβασης θα πρέπει να συμπληρώσει το Παράρτημα 9 . Η συμπλήρωση και υποβολή του συγκεκριμένου επιπρόσθετου εντύπου κρίνεται απαραίτητη για να καλυφθούν όλες οι ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής / Δικαιούχου κατά την περίοδο μεταξύ της ανάθεσης της σύμβασης και της τελικής υπογραφής της.

Το Έντυπο Ελέγχου αρχειοθετείται συμπληρωμένο και δεόντως υπογεγραμμένο μαζί με τα πιστοποιητικά συμβατότητας για τα έγγραφα διαγωνισμού, τα addenda και τη διαδικασία ανάθεσης, στην Αναθέτουσα Αρχή μαζί με το Δελτίο Δαπανών/Πίνακα Δαπανών.

Ο Εξακριβωτής/Ελεγκτής ο οποίος έχει την ευθύνη για την επαλήθευση του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου του έργου, βεβαιώνεται ότι ο Δικαιούχος έχει υποβάλει όλα τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης καθώς και οποιαδήποτε άλλα σχετικά πιστοποιητικά/έντυπα απαιτούνται από τη διαδικασία όπως αναφέρονται πιο πάνω, για όσες συμβάσεις έχουν υπογραφεί και επαληθεύει τη συμμόρφωση του Δικαιούχου με τις απαραίτητες διαδικασίες στα πλαίσια των δειγματοληπτικών επιτόπιων του επαληθεύσεων. Ο Δικαιούχος οφείλει να αποστείλει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά μόλις τα παραλάβει και οπωσδήποτε πριν την υποβολή των Δελτίων Δαπανών/Πίνακα Δαπανών, που περιλαμβάνουν δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από τις εν λόγω συμβάσεις, στον Εξακριβωτή/Ελεγκτή, για διενέργεια των απαιτούμενων επαληθεύσεων. Σε κάθε περίπτωση η διεκπεραίωση αυτών των επαληθεύσεων θα γίνεται πριν από (και θα αποτελεί προϋπόθεση για) την επαλήθευση οποιονδήποτε δαπανών υποβάλλονται από τους Δικαιούχους.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση διαγωνισμών/συμβάσεων των οποίων η χρηματοδότηση θα γίνει αρχικά από ιδίους πόρους και θα προταθούν για συγχρηματοδότηση σε μεταγενέστερο στάδιο, απαραίτητος όρος για την επιλεξιμότητα τους είναι η τήρηση των πιο πάνω διαδικασιών, έστω και εκ των υστέρων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΑΑΔΣ δύναται να εκδώσει εκ των υστέρων, αφού έχει ανατεθεί η σύμβαση, το πιστοποιητικό συμβατότητας για την ανάθεση της σύμβασης.

3.3. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΕ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΕΤΕΥΣΗΣ

Στις περιπτώσεις όπου η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης εμπίπτει στα όρια εντός των οποίων εκδίδονται πιστοποιητικά συμβατότητας από τη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων και ακολουθεί η διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Ν.12(Ι)/2006

θα πρέπει να εξασφαλίζεται **επιπρόσθετα** των προαναφερθέντων πιστοποιητικών συμβατότητας, **και** πιστοποιητικό για προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση από την ΑΑΔΣ **πριν** από την σχετική έγκριση από το Αρμόδιο Όργανο, όπως προνοούν οι ΚΔΠ.

Σε περιπτώσεις, όπου η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης δεν εμπίπτει στα όρια εντός των οποίων εκδίδονται πιστοποιητικά συμβατότητας από τη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων, αλλά κρίνεται από το Δικαιούχο απαραίτητη η γνωμάτευση της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων για το δικαίωμα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, ο Δικαιούχος δύναται να αποταθεί στη ΔΔΣ για εξασφάλιση **γνωμάτευσης** για το δικαίωμα χρήσης για τη διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Ν.12(Ι)/2006, **εκ των προτέρων**.

4. Χρήση Πρότυπων Εγγράφων Διαγωνισμού

Για σκοπούς υποβοήθησης του ελέγχου, ομοιομορφίας και ταχείας έκδοσης των απαραίτητων πιστοποιητικών **πρέπει** οι Αναθέτουσες αρχές / Αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν τα Πρότυπα Έγγραφα Διαγωνισμού που έχουν ετοιμαστεί από το Γενικό Λογιστήριο και να τα προσαρμόζουν ανάλογα στις ανάγκες του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

Σημειώνεται ότι οι Αναθέτουσες Αρχές προτρέπονται να επικοινωνούν με την ΑΑΔΣ πριν την ετοιμασία των εγγράφων του διαγωνισμού, κατά το στάδιο καθορισμού στρατηγικής και σχεδιασμού της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων. Απώτερος σκοπός είναι η έγκαιρη εμπλοκή της ΑΑΔΣ, η καθοδήγηση της Αναθέτουσας Αρχής όσον αφορά το Νομοθετικό πλαίσιο αλλά και την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο απαιτούμενος χρόνος για έγκριση των εγγράφων αλλά και να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα τυχόν επιπλοκών ή/και καθυστερήσεων κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού ή /και εκτέλεσης της σύμβασης.

Επιπρόσθετα, η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων είναι στη διάθεση των Αναθετουσών Αρχών/ Αναθετόντων Φορέων για να τους παρέχει επαρκή πληροφόρηση και σε όλη τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων.

5. Έκδοση Πιστοποιητικού Συμβατότητας με Επιφύλαξη

Η ΑΑΔΣ δύναται να εκδώσει Πιστοποιητικό Συμβατότητας με 'Επιφύλαξη'. Με την έκδοση τέτοιου πιστοποιητικού σημειώνεται / διαπιστώνεται ότι ο διαγωνισμός πάσχει από την ύπαρξη κάποιας παρατυπίας. Είναι ευθύνη του Εθνικού Συντονιστή για τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας να αξιολογήσει τη σοβαρότητα της παρατυπίας με βάση την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρ. C (2013) 9527 ημερομηνίας 19.12.2013 «on the setting out and approval of the guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement», και να προχωρήσει με ανάλογο περιορισμό του ύψους της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης που θα δηλωθεί στη Νομική Δέσμευση ή Δελτίο Δαπανών.

6. Ιδιωτικοί Φορείς

Όσον αφορά συμβάσεις που θα υλοποιηθούν από Δικαιούχους που είναι Μη-Κυβερνητικοί Οργανισμοί, παρόλο που οι ιδιωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται στην εφαρμογή του Νόμου Ν.12(Ι)/2006 για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, με εξαίρεση τις πρόνοιες που αναφέρονται στο Άρθρο 20 του Νόμου, εντούτοις θα πρέπει να τηρούν κατά τη διάρκεια των διαδικασιών ανάθεσης των εργασιών τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.

Σε καμιά περίπτωση ο σχεδιασμός έργων δε μπορεί να οδηγεί σε κατατμήσεις των προσφορών που αποσκοπούν στην αποφυγή τήρησης διαδικασιών, ενώ οι όροι εντολής δεν θα πρέπει να «φωτογραφίζουν» συγκεκριμένους δυνητικούς προμηθευτές.

Για τήρηση των πιο πάνω αρχών, θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες διαδικασίες για την ανάθεση εργασιών:

(α) Για συμβάσεις ύψους μέχρι €5.000 μπορεί να γίνεται απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο προσφοροδότη.

(β) Για συμβάσεις ύψους πέραν των €5.000 και μέχρι €50.000 θα πρέπει να ζητούνται γραπτές προσφορές από τουλάχιστον τρεις προσφοροδότες.

(γ) Για συμβάσεις ύψους μεγαλύτερου από €50.000 θα πρέπει να δημοσιεύεται η προκήρυξη του διαγωνισμού στον ημερήσιο εγχώριο τύπο και να παρέχεται εύλογο χρονικό διάστημα στους δυνητικούς προσφοροδότες για να υποβάλουν την προσφορά τους.

Θα πρέπει να αποφεύγεται η ανάθεση των συμβάσεων σε πρόσωπα / εταιρείες συγγενικά με τον οργανισμό. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιοι προσφοροδότες, θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία που αναφέρεται στο (γ) πιο πάνω.

Τα στοιχεία που πρέπει να τηρούνται από τους ιδιωτικούς φορείς, πρέπει να υποστηρίζουν μια επαρκή διαδρομή ελέγχου. Δηλαδή, να επιτρέπουν την επαλήθευση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε σε κάθε περίπτωση. Ως εκ τούτου, θα ετοιμάζεται σύντομη έκθεση / σημείωμα στο οποίο να τεκμηριώνεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε και να αναδεικνύεται η τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των φορέων.

Οι ιδιωτικοί φορείς θα πρέπει να συμβουλευούνται και τις οδηγίες / συστάσεις των Προγραμμάτων και να τις υιοθετούν σε περίπτωση που είναι αυστηρότερες από τις εθνικές διαδικασίες. Για παράδειγμα, στο Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας MED συστήνεται όπως για οποιαδήποτε σύμβαση να ζητούνται γραπτώς προσφορές από τουλάχιστον 3 οικονομικούς φορείς. Επίσης οι ιδιωτικοί φορείς που υλοποιούν έργα στα πλαίσια του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας ENPI Med μπορούν να ακολουθούν τις δικές τους διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων, λαμβάνοντας όμως υπόψη τις πρόνοιες του Παραρτήματος IV της Σύμβασης Χρηματοδότησης (Annex IV of the Grant Contract). Σε περίπτωση που οι ιδιωτικοί φορείς δεν έχουν καταρτίσει δικές τους διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μπορούν να ακολουθούν τις διαδικασίες που αναφέρονται στο Practical Guide to contract procedures for EC external actions.